

Rob van het Groenewoud

“What’s in a name”

De foto die ik heb uitgekozen als eerste bijdrage aan de nieuwe rubriek, is niet zo oud, maar heeft voor mij wel een heel bijzondere betekenis. Hij dateert van omstreeks 1938 en lijkt gemaakt op de Nicolaas Witsenkade in Amsterdam. Een jonge heer probeert zo fotogeniek als mogelijk te poseren.



Louis Kleerekoper / Henk van der Tweel
(foto NIOD, Amsterdam)

Naast het feit dat hij zelf een andere naam aannam, verschaftte hij die ook aan vele anderen.

Hij bracht mijn schoonouders bij elkaar én regelde hun onderduik. Hij was daarmee dubbel verantwoordelijk voor de basis van mijn gezin.

Inleiding

“Waarom heet oom Henk ‘van der Tweel’ en niet ‘Kleerekoper’?”

“Nou, oom Henk is een halfbroer van m’n vader”, was het eerste, ogenschijnlijk afdoende antwoord dat ik ruim dertig jaar geleden kreeg van degene die later mijn partner zou worden. Maar, hoewel correct, het was niet het complete ‘verhaal’, dat kwam pas later bij doorvragen, hij was wel een halfbroer van mijn schoonvader, maar een kind van de 2^e vrouw van opa Kleerekoper. Hij zou dus Kleerekoper moeten heten.

Louis wordt Henk

Louis Kleerekoper wordt geboren op 20 maart 1915 te Amsterdam, op de Nieuwe Achtergracht, schuin tegenover het gebouw van Handwerkers-vriendenkring, als zoon van Elias Kleerekoper en Sientje Leeuwarden. Elias is zoals velen uit zijn omgeving en in zijn tijd diamantbewerker, zowel lid van HandWerkers-vriendenKring (HWK), als van de SDAP. Kortom Louis groeit op in een vooruitstrevend en sociaal-democratisch milieu.

Na de HBS op de Mauritskade gevolgd te hebben, gaat Louis natuurkunde studeren aan de Amsterdamse universiteit. Eind september 1942 verdwijnt Louis van het ‘toneel’ om, eerst even als student Hendrik Heingreen en iets later als de wetenschappelijk adviseur, Lodewijk Hendrik van der Tweel, zijn ‘leven’ voort te zetten. Henk, zoals hij zich nu noemt, adviseert waarschijnlijk bitter weinig, maar houdt zich in de illegaliteit vooral bezig met het vervalsen van persoonsbewijzen. Op 13 mei 1997 overlijdt te Amsterdam, Lodewijk Hendrik van der Tweel, volgens zijn oorlogs-PB geboren 20 maart 1913 te Paramaribo.

Volgens kenners was hij een meestervervalser, die met een onuitputtelijk geduld en een zeer grote nauwkeurigheid te werk ging.

Epiloog

De bewuste misleiding waarvan hierboven sprake is, heeft ertoe geleid dat uiteindelijk mijn twee kinderen, met als achternaam Kleerekoper, werden geboren. Na de oorlog heeft Louis/Henk ervoor gekozen om zijn verzetsnaam te behouden. Lang niet altijd weten we zo zeker dat iemand zijn naam tijdens zijn leven heeft veranderd, maar in dit bijzondere geval is daar geen speld tussen te krijgen.

Begin jaren ’30 was Louis Kleerekoper een tijdje ‘opgenomen’ in het Nederlandsch Israëlitisch Ziekenhuis (NIZ) op de Nieuwe Keizersgracht te Amsterdam.

Louis nodigde de verpleegster Lydia Heijmans uit eens langs te komen op de Nieuwe Achtergracht, want zijn broer, Mozes (Mau) Kleerekoper, was net als zij lid van de Nederlandse Bond van Abstinente Studerenden, de NBAS.

Dat contact leidde uiteindelijk tot het huwelijk van mijn schoonouders in 1934.

Eind 1942, toen mijn schoonouders werden verplicht te verhuizen van tuindorp Nieuwendam naar de Transvaalbuurt, beide te Amsterdam, was dat ook voor hen het moment om ‘te verdwijnen’. Ze gingen op Henk’s aanraden en met zijn hulp in de onderduik. Gescheiden van hun dochtertje Sini, overleefden ze alledrie WOII.

In 1947 werd Henk’s nichtje Loes geboren (Louis?), die mij in 1966 tegen het lijf liep.

In 1980 en 1984 werden onze kinderen, Jacob en Eduard geboren, die omdat wij daar voor kozen, Kleerekoper gingen heten. Bij elke verjaardag van hun neefjes en op Sinterklaas waren Henk en zijn vrouw Lies er met een cadeautje.

De laatste keer op 5 december 1996.